

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/834/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114210165
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alica Beňová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3114210165.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Alice Beňovej a sudkýň JUDr. Oľgy Lichnerovej a JUDr. Ivety Martinákovovej v spore žalobcu F., zastúpeného G. proti žalovanému Y., o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 03. septembra 2015, č.k. 17C/94/2014-164, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žiadna zo strán **n e m á** právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 5.000 Eur. Vo výroku II. žalobu vo zvyšnej časti zamietol. O náhrade trov konania rozhodol výrokom III. tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Vychádzal zo zistenia, že rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp.zn. 2T/77/2007 zo dňa 25.09.2007 bol žalobca uznaný vinným v bodoch 1 a 2 pre pokračovací trestný čin úverového podvodu sčasti (v bode 1) ako účastník - pomocník a v bode 3 pre prečin ublíženia na zdraví a pre prečin výtržníctva za skutky, ktoré mal spáchať v bode 1 dňa 10.09.2004, v bode 2 dňa 28.05.2004 a v bode 3 dňa 15.04.2006. Za skutky uvedené pod bodom 1 a 2 rozsudku bol odsúdený na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 3 roky a 10 mesiacov, na výkon ktorého bol zaradený do II. nápravno-výchovnej skupiny. Za skutok pod bodom 3 súd upustil od uloženia súhrnného trestu, vzhľadom k trestnému rozkazu Okresného súdu Trenčín, sp.zn. 0T/19/2006 zo dňa 08.08.2006 na 1 rok odňatia slobody. Proti tomuto rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica žalobca podal v zákonnej lehote odvolanie. O odvolaní žalobcu rozhodoval na verejnom zasadnutí Krajský súd v Trenčíne dňa 12.01.2010, ktorý po preskúmaní napadnutého rozsudku nezistil žiadne chyby odôvodňujúce podanie odvolania a ani odvolaním vytýkané chyby, v dôsledku čoho dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. V odôvodnení uznesenia Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 12.01.2010 sp.zn. 2To/127/2007, odvolací súd konštatoval, že nezistil žiadne pochybenia v konaní predchádzajúcom napadnutému rozsudku uvádzané žalobcom v odvolaní. Uvedené uznesenie Krajského súdu v Trenčíne žalobca napadol dovolaním zo dňa 29.10.2010, ktorým sa domáhal zrušenia napadnutého uznesenia a zastavenia trestného stíhania. Rovnako tiež vyslovenia porušenia zákona v neprospech poškodeného. V dovolaní žalobca namietal, že odo dňa 21.01.2010 kedy nastúpil na výkon trestu odňatia slobody uložený mu rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp.zn. 2T/77/2007 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 2To/127/2007 v trvaní 3 roky a 10 mesiacov, vykonáva trest odňatia slobody na podklade nezákonného rozhodnutia súdu. Napriek tomu, že Krajský súd v Trenčíne v čase rozhodovania o odvolaní žalobcu mal vedomosť o rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 21.10.2008 sp.zn. 4T 118/08, právoplatnom dňa 21.10.2008, napadnutý rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 25.09.2007, sp.zn. 2T/77/2007 s poukazom na ustanovenie § 9 ods. 1 písm. e/ Trestného zákona nezrušil a trestné konanie

vedené proti žalobcovi nezastavil. O uvedenom dovolaní žalobcu rozhodoval Najvyšší súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí dňa 23.02.2011. Dovolací súd rozsudkom zo dňa 23.02.2011 sp.zn. 3Tdo 52/2010 vyslovil, že napadnutým uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 12.01.2010 sp.zn. 2To 127/2007 bol vo vzťahu k žalobcovi porušený zákon v ustanovení § 89 ods. 19, ods. 20 zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, § 9 ods. 1 písm. e/ Trestný poriadok, § 281 ods. 1 Trestný poriadok a zrušil predmetné uznesenie Krajského súdu v Trenčíne v celom rozsahu, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce. Zároveň prikázal Krajskému súdu v Trenčíne, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. Konštatoval, že s odkazom na § 89 ods. 19, ods. 20 Trestného zákona je nespochybniteľné, že protiprávne konanie obvineného, ktorého sa dopustil dvoma dielčimi skutkami spáchanými 28.05.2004 a 10.09.2004, a pre ktoré bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici zo dňa 25.09.2007, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 12.01.2010 na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 3 roky a 10 mesiacov, tvorí čiastkové útoky jedného pokračovacieho trestného činu úverového podvodu, ktorého sa dopustil dňa 22.09.2004, a pre ktoré bol právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 21.10.2008, sp.zn. 4T 118/2008 a teda, že v čase rozhodovania Krajského súdu v Trenčíne dňa 12.01.2010 existovala prekážka právoplatne rozhodnutej veci v zmysle § 9 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku, ktorú predstavoval rozsudok Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 4T 118/2008 zo dňa 21.10.2008, o existencii ktorej Krajský súd v Trenčíne preukázateľne mal vedomosť. Následne Krajský súd v Trenčíne uznesením zo dňa 20.10.2011 sp.zn. 2To/32/2011 s poukazom na rozsudok dovolacieho súdu a jeho závery rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Trestného poriadku, § 320 ods. 1, písm. c/ Trestného poriadku, § 9 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o vine za skutky uvedené v bode 1 a 2 a uloženom treste odňatia slobody, ako aj výrok o náhrade škody rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 25.09.2007 sp.zn. 2T/77/2007 s tým, že trestné stíhanie vedené proti žalobcovi pre skutky obžaloby Okresnej prokuratúry Považská Bystrica zo dňa 21.05.2007 sp.zn. 1Pv 550/2006 uvedené v bode 1, 2 právne kvalifikované ako pokračujúci trestný čin úverového podvodu podľa § 250a ods. 1, 3 Trestného zákona, sčasti ako účastník podľa § 10 ods. 1 písm. c/ Trestného zákona účinného do 31.12.2005 zastavil. Žalobca si žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, doručenu J. dňa 18.10.2013, uplatnil právo na náhradu škody spôsobenej uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 2To/127/2007 zo dňa 12.01.2010. O vybavení žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bol žalobca upovedomený písomne listom zo dňa 25.04.2014 tak, že J. žiadosť žalobcu posúdilo ako nedôvodnú. Žalobca bol dňa 21.01.2010 dodaný do výkonu trestu odňatia slobody, na základe príkazu na dodanie do výkonu trestu, ktorý vydal Krajský súd v Trenčíne, po tom, čo nezákonným rozhodnutím zamietol odvolanie žalobcu proti rozsudku, ktorým mu bol uložený uvedený trest odňatia slobody v trvaní 3 roky a 10 mesiacov. Vo výkone tohto trestu bol do 23.02.2011, kedy bol na základe rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26.02.2011 sp.zn. 3Tdo 52/2010 prepustený z výkonu trestu. Dňa 18.10.2012 žalobca nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 6 rokov, na základe rozsudku Okresného súdu Trenčín sp.zn. 1T/29/2012 z 30.05.2012, v ktorom sa nachádza doposiaľ. Žalobca bol odsúdený za trestný čin lúpeže, ktorý spáchal ako spolupáchateľ dňa 26.09.2011. Žalobca bol podľa odpisu z registra trestov doposiaľ desaťkrát odsúdený za spáchanie trestného činu, a to v rozpätí rokov 1991 do roku 2012 (nerátajúc odsúdenie, ktoré sa týka nezákonného rozhodnutia v tejto veci), z čoho mu bol päťkrát uložený nepodmienečný trest odňatia slobody. Dňa 22.12.2014 mu bol sprísnený výkon trestu odňatia slobody z ústavu so stredným stupňom stráženia na maximálny stupeň stráženia. Ako uviedol sám žalobca, vo výkone trestu odňatia slobody bol celkovo 10 rokov. Dňa 29.09.2010 sa žalobcovi narodil syn H. R., pričom jeho matkou je R. R., bývalá priateľka žalobcu, ktorá vypovedala v tomto konaní ako svedkyňa. Žalobca je v súčasnosti trestne stíhaný za prečin zanedbania povinnej výživy, pretože si podľa podaného trestného oznámenia riadne neplní vyživovaciu povinnosť voči maloletému synovi H.. Konštatoval, že žalobca si v tomto konaní uplatňuje právo na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu vznikla nezákonným rozhodnutím, a to uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 2To/127/2007 zo dňa 12.01.2010. Pred samotným posúdením dôvodnosti návrhu žalobcu súd skúmal, či si žalobca splnil povinnosť vopred predbežne prerokovať svoj nárok na náhradu škody podľa § 15 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Na základe vykonaného dokazovania súd konštatuje, že tomu tak bolo. Preto sa žalobca môže podľa § 16 ods.4 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci domáhať uspokojenia nároku na náhradu. Pre vznik zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá je objektívnou zodpovednosťou, v danom prípade musí byť splnená podmienka existencie nezákonného rozhodnutia. V prvom rade musí byť nevyhnutne preukázaná existencia právoplatného rozhodnutia, ktoré je nezákonné a takéto rozhodnutie bolo

zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť. Existenciu nezákonného rozhodnutia súd konštatoval na základe rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Tdo/52/2010 z 23.02.2011, v ktorom je vo výroku vyslovené, že napadnutým uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 12. januára 2010, sp.zn. 2To/127/2007 vo vzťahu k obvinenému F. X. bol porušený zákon. V ďalšom texte výroku tohto rozsudku najvyšší súd dovolaním napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zrušil v celom rozsahu. V dolnej časti strany 9 rozsudku Najvyššieho súdu tento uviedol, že porušenie zákona krajským súdom je evidentné. V súvislosti s argumentáciou žalovaného spočívajúcou v tom, že nedošlo k nezákonnému rozhodnutiu (žalovaný uviedol, že je tohto názoru, že odvolací súd v prejednávacom prípade nepostupoval v rozpore s ustanovením § 2 ods. 11 Trestného poriadku, ak nevyhládal a nevykonal stranami nenavrhnutý listinný dôkaz, spis Okresného súdu Bratislava II sp.zn. 4T/118/2008, jedine vykonaním ktorého by mohol dospieť ku skutkovým a právnym záverom, na základe ktorých bolo zrušené jeho rozhodnutie v dovolacom konaní) a v tom, že ak k nemu aj došlo, uloženie trestu si zaviniť žalobca sám (žalovaný uviedol, že v rámci svojho práva na obhajobu mal žalobca reálnu možnosť navrhnúť vykonanie dôkazu v odvolacom konaní k tej skutočnosti, ktorá nastala po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica, avšak pred rozhodnutím odvolacieho súdu o jeho odvolaní, túto možnosť v rámci svojej obrany v odvolacom konaní nevyužil na dosiahnutie priaznivého rozhodnutia v odvolacom konaní a využil ju až v rámci dovolacieho konania), súd uviedol, že akákoľvek polemika o správnosti, resp. zákonnosti uznesenia Krajského súdu v Trenčíne v tomto konaní je zo strany žalovaného účelová. Konajúci súd sa v tomto konaní nemôže zaoberať správnosťou, resp. zákonnosťou uznesenia Krajského súdu v Trenčíne, pretože na to nemá právomoc. Týmito okolnosťami, resp. vlastnosťami rozhodnutia sa zaoberal v dovolacom konaní dovolací súd, ktorý je nadriadený Krajskému súdu v Trenčíne, a nakoniec skonštatoval nezákonnosť uznesenia Krajského súdu v Trenčíne. Rovnakými argumentmi, aké prezentoval v tomto konaní žalovaný sa dovolací súd zaoberal. Napokon správnosť dovolacích dôvodov skonštatoval aj zástupca generálneho prokurátora Slovenskej republiky a navrhoval dovolaciemu súdu, aby dovolaniu vyhovel (ako je uvedené na 6 strane rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Tdo/52/2010). Súd sa v tejto otázke v tomto občianskom súdnom konaní necíti byť kvalifikovanejším na to, aby skonštatoval, že Najvyšší súd postupoval nesprávne, ak zrušil uznesenie Krajského súdu v Trenčíne. Nakoniec rozhodnutie Najvyššieho súdu nebolo zrušené a je právoplatné. Je potrebné ho rešpektovať a vychádzať z neho. Takýto postup súdu zodpovedá aj § 135 ods.2 Občianskeho súdneho poriadku a hlavne § 6 ods.1 druhá veta zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorý ustanovuje, že súd rozhodujúci o nároku na náhradu škody podľa tohto zákona, je viazaný rozhodnutím príslušného orgánu o tom, že rozhodnutie je nezákonné. Pri polemike účastníkov konania o tom, či si žalobca sám zaviniť uloženie trestu, podľa názoru súdu prvej inštancie nie je možné akceptovať argumentáciu žalovaného, a naopak je potrebné prisvedčiť správnosti argumentácie žalobcu spočívajúcu v tom, že podľa právneho poriadku Slovenskej republiky o vine a treste za spáchaný trestný čin rozhoduje výlučne súd. Navyše naplnenie niektorého z dôvodov uvedených v § 9 Trestného poriadku musí tak súd, ako aj orgán činný v trestnom konaní, skúmať obligatórne a v prvom rade. Ustanovenie § 9 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku (ako jedného z dôvodov neprípustnosti trestného stíhania) je premietnutím čl. 50 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého nikoho nemožno trestne stíhať za čin, za ktorý už bol právoplatne odsúdený alebo oslobodený spod obžaloby za splnenia podmienok totožnosti skutku a totožnosti obvineného. To, že si uloženie trestu nemohol žalobca sám zaviniť, implicitne vyplýva aj z konštatovania Najvyššieho súdu, že zo strany krajského súdu došlo k evidentnému porušeniu zákona. Žalovaný v rámci tejto argumentácie tvrdil, že žalobca si uloženie trestu zaviniť sám najmä tým, že v konaní pred Okresným súdom Považská Bystrica sám uznal svoju vinu. K tejto argumentácii súd uvádza, že žalobca nepopieral spáchanie trestného činu ani počas jeho trestného stíhania, ani počas tohto konania, avšak v prípade jeho nezákonného odsúdenia mali súdy, resp. odvolací súd prihliadať na skutočnosť existencie prekážky "res iudicata" v zmysle § 9 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku. Preto nakoniec aj došlo k nezákonnému odsúdeniu. Súd na základe uvedeného konštatoval, že k nezákonnému rozhodnutiu, ktorým bol žalobcovi uložený trest došlo, pričom uloženie trestu si žalobca nezaviniť sám. Žalobca si v návrhu uplatnil právo na náhradu škody v sume 200 Eur, ktorá mu vznikla vynaložením nákladov na písacie potreby, (2x mesačne písacie pero, 2x mesačne linajkový zošit formátu A4, 60 listov) a poštové známky. V tomto smere súd prvej inštancie poukázal na to, že vo všeobecnosti pre občianske súdne konanie platí, že dôkazné bremeno ohľadne preukázania určitej tvrdenej skutočnosti zaťažuje v konaní toho účastníka, ktorý sa dovoláva použitia nejakej právnej normy a právneho následku z nej vychádzajúceho. Rozsah dôkazného bremena, t.j. okruh skutočností, ktoré musí účastník preukázať, zásadne určuje hmotnoprávna norma. Odtiaľ tiež vyplýva, kto je nositeľom dôkazného bremena. Aplikujúc uvedené v tomto konaní, súd konštatuje, že dokázanie toho, že žalobcovi

vznikla škoda 200 Eur zaťažuje žalobcu. Na základe vykonaného dokazovania súd konštatuje, že toto tvrdenie, resp. táto skutočnosť nebola dokázaná. Existenciu škody mienil žalobca preukázať pôvodne výsluchom svedka, otca žalobcu, pričom neskôr pre nedostavenie sa predvolaného svedka na pojednávanie, od tohto navrhnutého dôkazu upustil. Iný dôkazný prostriedok, ktorý by bol spôsobilý túto skutočnosť preukázať, nebol žalobcom súdu predložený ani označený. Nutnosť preukázania tvrdení účastníka konania vyplýva zo skutočnosti, že súdy rozhodujúce spory v občianskom súdnom konaní sú a musia byť pri rozhodovaní nestranné. Ak by súd rozhodoval iba na základe riadne nepreukázaného tvrdenia účastníka konania (ktoré je v rozpore s opačným tvrdením protistrany), automaticky by tým porušil uvedenú základnú zásadu, a to zásadu jeho nestrannosti, ktorej zákonným vyjadrením je § 18 Občianskeho súdneho poriadku. Zásada rovnosti účastníkov konania stanovená v článku 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky je transformovaním zásady rovnosti občanov pred zákonom ustanovenej v článku 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Na skutočnosti, že žalobca neunesol vyššie uvedené dôkazné bremeno nie je spôsobilé zmeniť nič ani to, že žalobca nepredpokladal, že bude dodaný do výkonu trestu ihneď, a že v dôsledku toho neexistuje žiadny priamy dôkaz o výške majetkovej škody a takisto ani nepriamy dôkaz, ktorou má byť početná korešpondencia žalobcu z výkonu trestu s jeho bývalou priateľkou. Vzhľadom k nepreukázaniu existencie škody (reálnom úbytku) na majetku žalobcu, súd návrh v časti uplatnenej náhrady škody zamietol. Okrem uvedenej majetkovej škody si žalobca v tomto konaní uplatnil aj právo na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú mal utpieť nezákonným rozhodnutím, a ktorú vyčíslil v sume 500.000 Eur. V zmysle § 17 ods.2 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, nemajetková ujma v peniazoch sa uhrádza poškodenému iba v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím a zároveň, ak nie je možné túto ujmu uspokojiť inak. Preto sa súd zaoberal tým, či v danom prípade iba samotné konštatovanie porušenia práva je dostatočným zadostučinením. Súd po tomto posúdení mal za to, že ujmu, ktorú utrpel žalobca, nie je možné dobre uspokojiť inak ako priznaním nemajetkovej ujmy, pretože jeho trestné stíhanie je skončené. Ide o dokonanú skutočnosť, ktorú nie je možné dodatočne eliminovať, teda vrátiť späť predošlý stav, kedy žalobca nebol odsúdený a nevykonával nezákonný trest. Iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je podľa názoru súdu s prihliadnutím na okolnosti nezákonného odsúdenia a dĺžku vykonaného trestu odňatia slobody dostatočným zadostučinením. Preto rozhodol aj o priznaní nemajetkovej ujmy žalobcovi. Po posúdení návrhu žalobcu a jeho argumentácie súd zistil, že žalobca sa domáha jeho odškodnenia za nemajetkovú ujmu, ktorú utrpel jednak na jeho osobnej slobode (1.), takisto v jeho rodinnom živote, zahŕňajúcom jeho rodičovský vzťah k jeho maloletému synovi H. a jeho vzťah k rodičom (2.), a nakoniec v jeho partnerskom vzťahu s bývalou priateľkou (3.). Každú z uvedených újm súd posudzoval podľa kritérií uvedených v § 17 ods.3 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Prihliadal na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Súd rozhodujúci o výške náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá vznikla žalobcovi pri porušení jeho práva na osobnú slobodu, prihliadal okrem iného aj na osobu poškodeného žalobcu. Tá je špecifikovaná tým, že žalobca je recidivista, pričom vo výkone trestu odňatia slobody bol spolu približne v trvaní 10 rokov, za úmyselnú trestnú činnosť. Ujma, ktorú utrpí na nezákonnom pozbavení svojej osobnej slobody nemôže byť objektívne taká istá, ako u človeka, ktorý nikdy nebol pozbavený jeho osobnej slobody. Táto okolnosť je významná pre výšku náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú v tejto súvislosti žalobca utrpel. Na podporu názoru súdu slúži aj to, že sám žalobca prostredníctvom jeho právneho zástupcu uviedol, že žalobcovo obmedzenie osobnej slobody je pre neho menej podstatným aspektom celej vzniknutej kauzy. Na druhej strane však súd vzal do úvahy aj okolnosti, za ktorých došlo k nezákonnému rozhodnutiu. V tejto súvislosti je významné, že k porušeniu zákona došlo evidentným spôsobom, čo uviedol vo svojom rozhodnutí dovolací súd. Skutočnosť, na ktorú poukazyval žalobca a to, že sám z vlastnej iniciatívy dosiahol zrušenie nezákonného rozhodnutia nemá zvláštny význam, pretože je prirodzené, že zrušenia nezákonného rozhodnutia sa domáha práve ten, kto ním bol dotknutý. Táto okolnosť teda nie je v danom prípade špecifická, naopak je obvyklá. Pri rozhodnutí súdu o výške náhrady nemajetkovej ujmy súd prihliadol najmä na to, že počas výkonu trestu odňatia slobody na základe nezákonného rozhodnutia, sa žalobcovi narodil jeho doposiaľ jediný syn. Je nesporné, že na základe nezákonného rozhodnutia (teda v priamej príčinnej súvislosti s týmto rozhodnutím) vykonal žalobca (nezákonný) trest odňatia slobody od 21.01.2010 do 23.02.2011. Takisto je nesporné a preukázané, že bol vo výkone trestu odňatia slobody aj dňa 29.09.2010, teda v čase, kedy sa mu narodil jeho syn H.. Tým je nepochybné, že žalobca bol objektívne obratý o možnosť byť prítomný pri narodení jeho dieťaťa a pri jeho výchove a starostlivosti o neho v počiatočnej jeho živote. Táto skutočnosť má na

odškodnenie žalobcu najvýznamnejší vplyv. To, či by tomu bolo opačne, teda v prípade, že by žalobca nebol vo výkone nezákonného trestu odňatia slobody a či by táto skutočnosť bola prínosom pre výchovu a vývoj dieťaťa žalobcu je len hypotetizovaním. Podľa názoru súdu je nespochybniteľné, že aj žalobca (aj napriek jeho osobným pomerom popísaným vyššie) má mať rovnakú možnosť ako každý iný rodič, byť pri narodení jeho dieťaťa a takisto počas prvých dní jeho života. Ide o významnú osobnú stratu, ktorá sa nedá ničím nahradiť a je možné ju len kompenzovať. Túto stratu žalobca utrpel v dôsledku nezákonného rozhodnutia, a preto je nevyhnutné ju odškodniť. Pri výške náhrady tejto nemajetkovej ujmy však súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré vyplynuli z dokazovania. Je zrejmé, že ak sa žalobca dopustil po narodení jeho syna ďalšej trestnej činnosti, za ktorú bol následne odsúdený a bol mu uložený trest odňatia slobody na šesť rokov, jeho postoj k životu vyplývajúci z jeho roly otca, na ktorú sa odvoláva, sa nezmenil. To svedčí aj o tom, že si veľmi neváži svoju rolu otca, a teda nemá pre neho významnejšiu hodnotu. Je objektívne nezodpovedné, ak ani napriek svojmu spoločenskému statusu vyplývajúcemu z rodičovstva, nie je schopný a ochotný prestať páchať trestnú činnosť. Preto je legitímna pochybnosť o tom, akú subjektívnu ujmu mohol žalobca utpieť, ak v dôsledku nezákonného rozhodnutia nemohol byť pri narodení jeho syna a počas prvých dní jeho života. Táto okolnosť má takisto vplyv na výšku náhrady za nemajetkovú ujmu, a to v negatívnom zmysle pre žalobcu. Tvrdenia žalobcu o tom, že sa ocitol na periférii spoločnosti ako z hľadiska ekonomického, tak aj sociálnych väzieb, že nezákonná represia, ktorú bol nútený vykonávať nemohla plniť po jej vykonaní preventívnu funkciu, práve naopak, deprivácia a frustrácia z nezákonného obmedzenia a odňatia osobnej slobody vyvoláva opačný efekt, sú podľa názoru súdu rovnako účelové ako jeho tvrdenie o tom, že si našiel priateľku, s ktorou si vybudoval vážny citovo silný vzťah a tvrdenia o naštrbení vzťahu s jeho rodičmi. Tieto tvrdenia sú vyvrátené vykonaným dokazovaním. Samotná bývalá priateľka žalobcu jednoznačne uviedla, že vzťah so žalobcom bol nudný a vôbec ju nenapíňal, nepovažovala ho za perspektívny. Žalobcu nepovažovala za otca svojho budúceho dieťaťa a neplánovala sa za neho vydať. Nechcela s ním byť, keď zistila, že je s ním tehotná, iba chcela, aby jej pomáhal s malým synom a v tehotenstve. Takisto uviedla, že to bol žalobca, ktorý ju nútil zotrvať vo vzťahu s ním, dokonca sa jej vyhrážal aj tým, že povybíja okná na ich dome. Tvrdenie žalobcu o tom, že výkon nezákonného trestu mal za následok narušenie jeho partnerského vzťahu je tak vyvrátené výpoveďou jeho bývalej priateľky, ktorá uviedla, že práve po prepustení žalobcu (teda keď bol na slobode) sa zhoršil jej vzťah k nemu, chcela sa s ním rozísť, ale on nechcel. Nakoniec sa s ním rozišla. V tejto súvislosti súd uviedol, že je to predovšetkým spôsob života žalobcu (páchanie trestnej činnosti) a následne uložené tresty odňatia slobody, ktoré neumožňujú žalobcovi viesť riadny život. Žalobca bol od roku 1991 desaťkrát odsúdený za spáchanie úmyselných trestných činov. Teda nie je daná priama príčinná súvislosť medzi týmto nezákonným rozhodnutím a ujmu v uvedenej nemajetkovej sfére žalobcu. Žalobcom tvrdené, avšak nepreukázané (naopak vyvrátené) tvrdenie o tom, že jeho bývalá priateľka prežívala pocit beznádeje z "arogancie moci", nie sú významné. Preto sa aj táto argumentácia žalobcu, spočívajúca v popisovaní prežívania vzniknutej situácie jeho bývalou priateľkou javia ako účelové. Ustálenie príčin rozpadu vzťahu žalobcu a jeho bývalej priateľky tak ako to popisuje žalobca, je len účelovým a nepreukázaným tvrdením. Zhrnúc tieto skutočnosti má súd za to, že ujma v bývalom partnerskom vzťahu žalobcu nie je v priamej príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, a teda nie je možné na ňu pri odškodnení žalobcu prihliadať. K rovnakému záveru súd dospel aj pri ujme, ktorú mal žalobca utpieť v jeho vzťahu s jeho rodičmi. Žalobca žiadnym dôkazným prostriedkom nepreukázal túto ujmu. Naopak zo skutočnosti, ktorú uviedol samotný žalobca, a to, že počas výkonu nezákonného trestu za ním rodičia neprišli vyplýva, že tento vzťah nie je taký, aby nezákonným rozhodnutím utrpel ujmu. Nenavštevovanie žalobcu vo výkone trestu jeho rodičmi žalobca odôvodňoval tým, že zdravotný stav otca a pracovná vyťaženosť matky, im neumožňovali návštevy žalobcu. Tieto tvrdenia vo vzťahu k matke žalobcu sa súdu javia účelové, pretože pracovný pomer, nie je objektívne takou skutočnosťou, ktorá by neumožňovala návštevy žalobcu. Je zrejmé, že počas pracovného pomeru je možné nepracovať, existujú voľné dni, prípadne dovolenka. Je len na rozhodnutí zamestnanca, akým spôsobom využije voľné dni, kedy nepracuje. To, či by otec žalobcu prišiel navštíviť žalobcu do výkonu trestu, ak by mu to zdravotný stav umožňoval, žalobca nepreukázal. O nedostatku intenzívneho vzťahu rodičov k žalobcovi svedčí to, že žalobca sa od svojej mladosti dopúšťa páchania trestných činov. Je zrejmé, že žiadny rodič nemôže mať pozitívny vzťah k takejto skutočnosti. Preto súd aj v tejto súvislosti konštatuje, že má za to, že ujma vo vzťahu žalobcu k jeho rodičom nie je v priamej príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, a teda nie je možné na ňu pri odškodnení žalobcu prihliadať. Pokiaľ sa týka výšky náhrady nemajetkovej ujmy, súd predovšetkým považoval za potrebné uviesť, že výška žalobcom požadovanej náhrady celkom zjavne nezodpovedá zákonným kritériám na jej určenie podľa § 17 ods.3 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a takisto nezohľadňuje zákonný limit tejto náhrady. V zmysle § 17 ods.4 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri

výkone verejnej moci nemôže byť v čase rozhodnutia súdu priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške presahujúcej sumu 19.000 Eur, pretože výška minimálnej mzdy je aktuálne 380 Eur mesačne (podľa nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 297/2014 Z.z., ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy na rok 2015). Podľa § 6 zákona č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, je výška odškodnenia poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi maximálne päťdesiatnásobok minimálnej mzdy. Pritom maximálna výška odškodnenia podľa uvedeného zákona sa poskytuje v prípadoch, kedy bola poškodenému spôsobená ujma na zdraví, dokonca smrť. Uvedené ustanovenie, ktoré upravuje tzv. limit náhrady nemajetkovej ujmy, je účinné od 01.01.2013. V danom prípade bolo nezákonné rozhodnutie vydané, pred účinnosťou tohto ustanovenia. Aj keď súd pripustil opodstatnenosť v právnej teórii uvádzaného možného výkladu, že toto ustanovenie by sa nemalo použiť v prípade, ak bolo nezákonné rozhodnutie vydané pred účinnosťou novely, ktorou bol zavedený tento limit (napr. z dôvodu popretia princípu úplného odškodnenia, porušenia zákazu retroaktivity a pod.), je však toho názoru, že vzhľadom k neexistencii prechodných ustanovení k novele zákonom č. 412/2012 Z.z., nie je možné postupovať ináč, ak má byť zachovaná zásada, že súdy zákony aplikujú a nie ich tvoria. Ak by zákonodarca mienil upraviť túto otázku inak, uviedol by to v uvedenej novele. Naopak v dôvodovej správe k zákonu č. 412/2012 Z.z. je uvedené, že "zavedením novej úpravy sa stáva pôvodná právna úprava bezpredmetnou, a preto nie je potrebné, aby bola naďalej súčasťou zákona". Z uvedeného je zrejmý úmysel zákonodarcu aplikovať tento limit na všetky prípady (s ohľadom na čas jej vzniku) zodpovednosti za škodu. Takisto podľa názoru súdu nejde prijatou novelou o odňatie už existujúceho práva, pretože právo na náhradu nemajetkovej ujmy nebolo poškodenému odňaté. Existencia a zistenie tohto práva je v konečnom dôsledku podmienkou pre rozhodnutie súdu o splnení povinnosti žalovaného na jej náhradu. Nie je možné zamieňať právo na náhradu nemajetkovej ujmy s právom na konkrétne peňažné plnenie, ktoré vzniká až rozhodnutím súdu o výške náhrady nemajetkovej ujmy (povinnosti žalovaného na jej náhradu). Táto konkrétna náhrada nie je v čase rozhodnutia súdu daná, ešte neexistuje, vzniká až právoplatnosťou rozhodnutia súdu o jej priznaní, teda aj o jej výške, na základe úvahy súdu. Rovnaký mechanizmus, princíp, platí aj pri vzniku omeškania, kedy súdy vo svojej rozhodovacej činnosti skonštatovali, že do omeškania s plnením nemajetkovej ujmy sa povinný subjekt dostáva až po uplynutí patričnej lehoty podľa rozhodnutia súdu. Vyššie uvedené je však bez zásadnejšieho významu pre rozhodnutie súdu o návrhu žalobcu, pretože podľa názoru súdu v danom prípade patrí žalobcovi náhrada nemajetkovej ujmy v nižšom rozsahu, akým je limit po uvedenej novelizácii. Súd v zmysle § 136 Občianskeho súdneho poriadku podľa svojej úvahy priznal žalobcovi proti žalovanému náhradu nemajetkovej ujmy v sume 5.000 Eur. Takúto náhradu podľa názoru súdu nemožno považovať za symbolické odškodnenie, ako by sa to mohlo javiť porovnávajúc výšku žalovanej náhrady. Práve naopak, náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú súd žalobcovi priznal proti žalovanému zohľadňuje osobu žalobcu a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy, okolnosti, za ktorých ku škode došlo a závažnosť následkov, ktoré mu vznikli. Pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy súd vzal do úvahy aj rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, v ktorých tento súd vyslovil porušenie článku 5 ods. 1 Dohovoru v súvislosti s nezákonnou väzbou. Ide napríklad o prípad Winkler proti Slovenskej republike, v ktorom tento súd dňa 17. júla 2012 rozhodol o tom, že Slovenská republika porušila článok 5 Dohovoru (právo na osobnú slobodu a osobnú bezpečnosť) a sťažovateľovi, ktorý bol nezákonne vo väzbe od 26. mája 2005 do 15. novembra 2005 (viac ako 5 a pol mesiaca) priznal z titulu nemajetkovej ujmy sumu 8.000 Eur. Prihliadol pritom aj na čiastočné odškodnenie, ktoré sťažovateľovi (z tohto titulu) priznal Ústavný súd Slovenskej republiky v sume 2.323,57 Eur (70.000,- Sk). Sťažovateľ pritom požadoval sumu 163.646 Eur. V jednom z najnovších rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, a to rozsudkom z 2. júna 2015 v prípade Yegorov proti Slovenskej republike, tento súd priznal sťažovateľovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 26.000 Eur za niekoľko rokov trvajúcu nezákonnú väzbu, pričom sťažovateľ požadoval 100.000 Eur z titulu majetkovej škody a 150.000 Eur z titulu nemajetkovej ujmy. Obdobne rozhodoval aj Ústavný súd Slovenskej republiky, a to napr. v náleze sp.zn. I.ÚS 250/2014 z 24.09.2014, kedy odškodnil nemajetkovú ujmu za porušenie vnútroštátneho práva pri vzatí obvinených sťažovateľov do väzby a jej výkone od 14.03.2014 do 30.05.2014 sumou 1.000 Eur alebo v náleze sp.zn. II. ÚS 193/2014 z 30.07.2014, kedy odškodnil nemajetkovú ujmu za porušenie vnútroštátneho práva pri rozhodovaní o prepustení z výkonu väzby, kedy príslušná prokuratúra nekonala v zákonných lehotách a fakticky o približne 24 dní predĺžila trvanie väzby obvinenej osoby, a to sumou 1.000 Eur. Súd uvedené uviedol preto, že primeranosť nemajetkovej ujmy treba vždy posudzovať, aj v kontexte s rozhodovacou činnosťou Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorá sa týka náhrad nemajetkovej ujmy. Uvedené priznané výšky odškodnenia nemajetkovej ujmy však nie je možné prevziať automaticky do každého iného rozhodnutia. Sú potrebné na určenie určitého rámca, v ktorom by sa mala priznaná

náhrada v konkrétnom prípade pohybovať a priznať by sa následne mala s prihliadnutím na okolnosti uvedené v § 17 ods.3 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktoré sú zistené v konkrétnej prejednávanej veci. Takisto je nutné dodržať aj vyššie spomínaný limit uvedený v § 17 ods.4 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. V ustálenej judikatúre súdov Slovenskej republiky takisto naďalej platí, že pri posudzovaní náhrady nemajetkovej ujmy nie sú rozhodujúce subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom čase a mieste vnímala aj každá iná fyzická osoba. Výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy by mala odzrkadľovať snahu o spravodlivé rozhodnutie, ktoré zodpovedá realite a môže byť takto prijímané všeobecne. Súdom ustálená výška nemajetkovej ujmy v tomto konaní podľa názoru súdu plní aj svoje dve primárne funkcie, a to funkciu satisfakčnú (reparačnú) a funkciu preventívnu (odradzovaciú). Teda napráva nezákonnosť a primerane odškodňuje poškodeného žalobcu (vrátane nemajetkovej ujmy) a takisto pôsobí na žalovaného, aby sa v budúcnosti vyvaroval nezákonnému rozhodnutiu. Súd vzal do úvahy aj okolnosti, za ktorých došlo k nezákonnému rozhodnutiu, teda to, že v prípade odsúdenia žalobcu nebol dodržaný zákon a iba z iniciatívy žalobcu (využitím mimoriadneho opravného prostriedku) došlo k zrušeniu nezákonného rozhodnutia. Takisto vzal do úvahy okolnosti uvádzané vyššie a aj to, že žalobca pred výkonom trestu odňatia slobody na základe nezákonného rozhodnutia mal príjem iba z brigádnickej činnosti, pretože nebol v žiadnom pracovnom pomere. Ak žalobca poukazoval na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo/185/2011, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Topoľčany zo dňa 07.07.2010, sp.zn. 6C/164/2008, ktorým bol žalobcovi priznaný nárok na náhradu škody vo výške 120.000 Eur s príslušenstvom, súd v tejto súvislosti uvádza, že vo veci, ktorú prejednával Okresný súd Topoľčany sa jednalo o žalobcu, ktorý bol trestne stíhaný viac ako 10 rokov (v rámci ktorého takisto vykonal nezákonný trest odňatia slobody v trvaní viac ako 5 mesiacov, rozsudok ukladajúci trest bol zrušený a po obnove konania bol žalobca oslobodený spod obžaloby). Súd v tejto veci rozhodoval na základe inej právnej úpravy, a to zákona č. 58/1969 Zb., pričom náhradu nemajetkovej ujmy priznal podľa čl. 5 ods.5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Táto právna úprava v tom čase neustanovovala žiadne limity tejto náhrady, ale ani kritériá, pre jej určenie. V uvedenom prípade boli zistené následky na strane poškodeného iné ako v prejednanom prípade u žalobcu, pričom išlo o závažnejšie následky s prihliadnutím na osobu poškodeného, jeho rodinný, spoločenský a pracovný život (rozvod manželstva, obmedzenie podnikania poškodeného). Je potrebné však uviesť, že podľa zistenia konajúceho súdu bol rozsudok Okresného súdu Topoľčany zo dňa 07.07.2010, sp.zn. 6C/164/2008 (spolu s rozsudkom odvolacieho súdu), na ktorý sa žalobca odvoláva, neskôr zrušený uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.09.2013 sp.zn. 6MCdo/15/2012. O neskoršom stave, resp. výsledku konania po tomto zrušení, súd nemá vedomosť. V tomto uznesení dovolací súd naopak uviedol, že rovnako ako generálny prokurátor nepovažuje za riadne odôvodnený záver o primeranosti prisúdenej sumy 120.000 Eur bez zohľadnenia ďalších právnych predpisov upravujúcich obdobnú problematiku a bez náležitého porovnania nároku žalobcu s týmito ďalšími predpismi, napríklad v čom je nemajetková ujma žalobcu (v jeho spoločenskom, pracovnom, rodinnom živote) vzniknutá v príčinnej súvislosti s vadným pozbavením osobnej slobody (v trvaní päť mesiacov) väčšia v porovnaní so smrteľným následkom trestného činu, resp. s morálnou škodou spôsobenou trestným činom znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania. Preto túto argumentáciu žalobcu označil súd za nepresvedčivú. K argumentácii žalobcu, v ktorej poukazoval na stav slovenskej justície súd uvádza, že obraz justície v očiach verejnosti nemôže byť podkladom pre rozhodnutie súdu, pretože zlý obraz verejnosti nemôže mať vplyv na konkrétnu ujmu žalobcu. V opačnom prípade, by súd odškodňoval povest' justície a nie konkrétnu ujmu na strane žalobcu. V danom prípade nemožno uvažovať v rovine, ktorú načrtol žalobca, resp. jeho právny zástupca, že slovenská justícia zničila životy a budúcnosť členom mladej, vznikajúcej rodiny, nakoľko toto tvrdenie je vyvrátené výpoveďou svedkyne, bývalej priateľky žalobcu, ktorá celkom jednoznačne uviedla, že príčinou rozchodu so žalobcom bolo správanie sa žalobcu po prepustení na slobodu. V súčasnosti to nie sú súdy, ktoré majú negatívny vplyv na rodinný život žalobcu, ale jeho skutočný vzťah s jeho bývalou priateľkou, ktorá na neho podala trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu zanedbania povinnej výživy a skutočnosť, že ho sama nechce informovať o ich spoločnom synovi. K argumentácii žalobcu, v ktorej poukazoval na to, že v prípade absencie justičného omylu v žalobcovom prípade, by prežívanie tehotenstva žalobcu a následné umožnenie výchovy a starostlivosti o jeho syna, mohlo žalobcov pozitívny životný reštart ešte umocniť, opierajúc toto tvrdenie o výskumy Oregon State University a Northwestern University súd uvádza, že jednak nemá výsledky tejto štúdie preukázané, a jednak je potrebné uviesť, že súd rozhoduje o konkrétnom poškodenom, a nemôže vziať do úvahy všeobecné výsledky výskumu, ktoré nemajú žiadny vzťah ku konkrétnej veci. Je všeobecne známe, že zo všeobecných pravidiel existujú výnimky, preto poukazovanie na všeobecné štatistiky nemôže

mať význam pre rozhodnutie súdu v konkrétnej veci. V tejto súvislosti súd uvádza, že výsledky tejto štúdie sú tak všeobecné, že ak by aj bola riadne preukázaná, nemohla by ovplyvniť rozhodnutie súdu v danom prípade. Pri poukazovaní na hladinu testosterónu u mužov ako na výrazný kriminogénny faktor, vzniká takisto legitímna otázka, prečo sa dopúšťajú násilného kriminálneho správania aj ženy, ktorých hladina testosterónu je výrazne nižšia ako u mužov. Pokiaľ právny zástupca žalobcu uviedol, že súd pri určení výšky nemajetkovej ujmy by mal prihliadať na všetky zistené skutočnosti, teda najmä na to, že predvolanie na pojednávanie na krajskom súde nebolo žalobcovi riadne doručené, zo dňa na deň bol vzatý do výkonu trestu a za normálnych okolností by mu bola poskytnutá lehota aspoň 30 dní a mal by tak dostatok času na zariadenie si svojich osobných vecí, súd uviedol, že skutočnosť doručenia, resp. nedoručenia predvolania na pojednávanie na krajskom súde nemá vplyv na výšku nemajetkovej ujmy, pretože ide málo významnú skutočnosť. Táto skutočnosť je čiastková, nevýznamná pri rozhodných okolnostiach, ktorými sú najmä osoba poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy, okolnosti, za ktorých k ujme došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení. Takisto nie je pravdou, že za normálnych okolností by mu bola poskytnutá lehota aspoň 30 dní a mal by tak dostatok času na zariadenie si svojich osobných vecí, pretože podľa § 408 ods.1 Trestného poriadku len čo sa rozhodnutie, podľa ktorého sa má vykonať trest odňatia slobody, stalo vykonateľným, predseda senátu odvolacieho súdu ihneď vydá príkaz na zadržanie odsúdeného na účel jeho dodania do výkonu trestu odňatia slobody a zároveň nariadi výkon trestu odňatia slobody a dodanie odsúdeného do výkonu trestu odňatia slobody, ak mu bol uložený trest odňatia slobody prevyšujúci dva roky, čo bolo splnené v prípade nezákonného odsúdenia žalobcu. Námitku premlčania vznesenú žalovaným nepovažoval súd za dôvodnú. V danej veci ide o škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím podľa § 8 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, pri ktorom podľa § 19 ods.2 tohto zákona, právo na jej náhradu podlieha premlčaniu len v tzv. subjektívnej trojročnej lehote podľa § 19 ods.1 uvedeného zákona. Návrh na začatie konania bol súdu doručený dňa 12.05.2014, pričom o práve na náhradu škody sa dozvedel žalobca dňa 23.02.2011 na verejnom zasadnutí, na ktorom dovolací súd zrušil predmetné nezákonné rozhodnutie. Podľa § 19 ods.3 zákona lehota neplynula počas predbežného prerokovania nároku odo dňa podania žiadosti, do skončenia jej prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov, teda od 18.10.2013 do 18.04.2014 (šesť mesiacov). Je teda zrejmé, že premlčacia doba troch rokov plynula žalobcovi do 23.08.2014, pričom žalobca si uplatnil právo na náhradu škody na súde v čase, kedy mu ešte neuplynula (dňa 12.05.2014). Vzhľadom k tomu, že žalobca si po pripustení zmeny návrhu na začatie konania uplatnil úroky z omeškania iba z majetkovej škody, ktorú mu súd nepriznal, súd nemohol priznať žalobcovi úroky z omeškania zo sumy 200 Eur. Nad rámec potreby rozhodnutia však súd uviedol, že podľa § 16 ods.4 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (v znení účinnom, teda účinnom od 01.01.2013), ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku na súde. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr. V zmysle uvedeného mohlo nastať omeškanie žalovaného v danom prípade dňom uplynutia šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, pretože oznámenie J. že neuspokojí nárok žalobcu bolo právnomu zástupcovi žalobcu doručené až dňa 05.05.2014. Preto poukazovanie žalovaného na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo/185/2011, v ktorom sa Najvyšší súd opieral o rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Co 15/97, a ktoré oba vychádzali z inej právnej úpravy ako je v súčasnosti účinná (pritom účinnej už v čase začatia tohto konania), nie je správne. Vzhľadom k uvedeným dôvodom súd žalobcovi priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 Eur a vo zvyšnej časti návrh zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 150 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku, pretože žalobca aj žalovaný boli v konaní čiastočne úspešní. Žalobca bol vzhľadom na výšku požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy úspešný v pomerne nepatrnej časti, avšak súd prihliadal najmä na predmet tohto konania, teda na to, že toto konanie bolo vyvolané nezákonným rozhodnutím žalovaného a takisto na skutočnosť, že výška plnenia závisela na úvahe súdu. Samotný predmet konania súd považuje za dôvod hodný osobitného zreteľa, preto žalovanému náhradu trov konania, ktorú si v konaní uplatnil, nepriznal.

2. Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie žalobca aj žalovaný. Žalobca navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Nesúhlasil so záverom súdu, že náhradu nemajetkovej ujmy v sume 5.000 Eur nemožno považovať za symbolické odškodnenie.

Namietal, že súd prvej inštancie dôkazy nesprávne vyhodnotil a na ich základe dospel aj k nesprávnym záverom. Vytykal súdu prvej inštancie, že nevykonala dôkaz oboznámením zápisnice svedkyne R. R., ktorá vypovedala v trestnom konaní na základe jej trestného oznámenia, v obsahu ktorej uvádzala a vypovedala odlišné skutočnosti ako na pojednávaní vykonanom v tejto právnej veci.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

4. Žalovaný v odvolaní navrhol rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a III. Zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Namietal, že súd sa nezaoberal navrhnutými dôkazmi predloženými žalovaným, a to vykonanie dôkazu - konkrétne listinným dôkazom - vyjadrením Krajského súdu v W. (predsedu senátu H.. R. W. a členov odvolacieho trestného senátu H.. D. P. a H.. H. J.) zo dňa 27.11.2013, ktoré bolo žalovanému poskytnuté pri predbežnom prejednaní nároku žalobcu a takisto stanoviskom podpredsedu Krajského súdu v W. H. N. F., v ktorých menovaní sudcovia z dôvodov uvedených vo svojich podaniach jednoznačne navrhovali žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku zamietnuť. Zo strany súdu nedošlo k vykonaniu týchto dôkazov a ani súd nerozhodol, že tieto dôkazy z určitého dôvodu nevykoná. Ďalej namietal nesprávne právne posúdenie veci v otázke námietky premlčania. Mal za to, že za deň začatia konania na súde by bolo možné považovať deň 12.05.2014 len vtedy, ak by zo strany žalobcu nedošlo k zmene žaloby podaním zo dňa 16.06.2015, ktoré aj súd uznesením na pojednávaní dňa 16.06.2015 pripustil. Za deň začatia konania o návrhu žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy je preto potrebné považovať až deň 16.06.2015, ku ktorému sú nároky žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy bezpečne premlčané. Ďalej dôvodil, že žalobca si uloženie trestu zaviniť sám najmä tým, že v konaní pred Okresným súdom Považská Bystrica sám uznal svoju vinu, ktoré vyhlásenie už nemôže odvolaním napadnúť a nakoľko prokurátor nepodal proti tomuto rozsudku odvolanie, odvolací súd v konaní sp. zn. 2To/127/2007 nemohol už preskúmať výrok o vine. Ak si krajský súd v rámci odvolacieho konania v konaní sp. zn. 2To/127/2007 o odvolaní žalovaného síce vyžiadal aktuálny odpis registra trestov, z ničoho nevyplývalo, že by sa vo vzťahu k odsúdeniu Okresným súdom Bratislava II malo jednať o pokračujúcu trestnú činnosť, keď sám žalobca takúto skutočnosť v odvolaní nenamietal, práve naopak, vyslovil názor, že skutok pod bodom 1/ a 2/ napadnutého rozsudku by mal byť posúdený ako dva samostatné skutky. Zavinenie žalobcu, podľa názoru žalovaného, spočíva ďalej v tom, že v čase rozhodovania Okresného súdu Bratislava II žalobca mal vedomosť o tom, že bol Okresným súdom v Považskej Bystrici dňa 25.09.2007 pod sp. zn. 2T/77/2007 vyhlásený oslobodzujúci rozsudok, o ktorom neskôr v odvolacom konaní rozhodoval Krajský súd v Trenčíne dňa 12.01.2010 pod sp. zn. 2To/127/2007. Túto skutočnosť však žalobca pred Okresným súdom Bratislava II v konaní sp. zn. 4T/118/2008 neuviedol, čím si zaviniť uloženie trestu. Zdôraznil, že súd v konaní podľa ustanovení Trestného poriadku (č. 301/2005 Z.z.) už nemá vyhľadávaciu povinnosť. Zavedenie zásady kontradiktórnosti do trestného procesu výrazne ovplyvnilo aj prieskumnú povinnosť odvolacieho súdu, ktorá je z hľadiska rozsahu zákonom obmedzená len na napadnuté výroky a na ne obsahovo nadväzujúce výroky. S poukazom na uznávanú zásadu *vigilantibus irua scripta sunt*, v odvolacom konaní žalobcovi nič nebránilo podľa § 311 ods. 4 Trestného poriadku doplniť svoje odvolanie o novú skutočnosť, teda, že bol medzičasom právoplatnej odstúpený Okresným súdom Bratislava II, ktoré odsúdenie by mohlo tvoriť prekážku rozhodnutej veci, eventuálne by mohlo predstavovať dôvody pre uloženie súhrnného trestu. Poukázal na to, že vzhľadom na osobu žalobcu a jeho predchádzajúcu a nasledujúcu trestnoprávnú minulosť a skutočnosť, že uloženie trestu si zaviniť sám, dostatočným zadosťučinením a v danom prípade je forma morálnej kompenzácie. Nedôvodné preto bolo z uvedených dôvodov priznanie nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 Eur. Pokiaľ jediným dôvodom, pre ktorý súd priznal žalobcovi sumu 5.000 Eur je tá skutočnosť, že žalobca bol objektívne obratý o možnosť byť prítomný pri narodení jeho dieťaťa a pri jeho výchove, namietal, že v konaní nebolo preukázané, že by sa žalobca aj skutočne mohol zúčastniť pri pôrode svojho syna a čo sa týka starostlivosti žalobcu o svojho syna, jej úroveň demonštruje trestné stíhanie žalobcu pre prečin zanedbania povinnej výživy. Pre spresnenie uviedol, že Y. nevydala nezákonné rozhodnutie, takže apel súdu na žalovaného, aby sa vyvaroval nezákonného rozhodnutia, nie je adresovaný správne. Ďalej žiadal, aby v prípade potvrdenia rozsudku, aby patričná lehota na plnenie bola určená na 2 mesiace od právoplatnosti rozsudku. Pokiaľ sa týka náhrady trov konania uviedol, že v danej veci išlo o dve samostatne žalovateľné návrhy, ktoré mohli byť predmetom dvoch samostatných konaní. Z tohto dôvodu mal súd posudzovať procesný úspech, resp. neúspech účastníkov konania pre každé z uvedených konaní osobitne. V konaní o náhradu škody bol v celom rozsahu úspešný žalovaný, takže za toto konanie mu patrí náhrada trov konania v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. V konaní o náhradu nemajetkovej ujmy mal žalovaný neúspech len v pomerne nepatrnej časti,

a keďže rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, mal súd postupovať podľa § 142 ods. 3 O.s.p. a takisto priznať žalovanému plnú náhradu trov konania spočívajúcich v nákladoch na dopravu.

5. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že zotrúva na svojich doterajších prednesoch a písomných vyjadreniach a odvolanie žalovaného žiadal zamietnuť. Poukázal na to, že žalovaný v odvolaní opätovne uvádza rovnaké skutočnosti ako v prvostupňovom konaní, s ktorými sa súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí vypořiadal. Aj k žalovaným vznesenej námietke premlčania súd venoval náležitú pozornosť. Za správny považuje aj výrok III napadnutého rozsudku, týkajúci sa náhrady trov konania. Mal za to, že žalovaný v odvolaní neuviedol žiadne také skutočnosti, pre ktoré by bolo možné uložiť žalovanému na plnenie povinnosti dlhšiu lehotu.

6. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 379, § 380 Civilného sporového poriadku (zák. č. 160/2015 Z.z., ďalej len CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu ani odvolanie žalovaného nie sú dôvodné.

7. Po podaní odvolania žalobcom a žalovaným došlo k zmene právnej úpravy občianskeho súdneho konania, keď dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok /ďalej len "CSP"/, ktorý okrem iného zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok /O.s.p./, platný v čase vydania napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a v čase podania odvolania.

V danom prípade bolo odvolanie žalobcu podané dňa 18.08.2015 a odvolanie žalovaného dňa 22.09.2015. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konanie začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Vychádzajúc u uvedených ustanovení, s prihliadnutím na základné princípy CSP uvedené v jeho čl. 2 ods. 1 a čl. 3 ods. 1, odvolací súd posudzoval dôvody odvolania podľa právneho stavu účinného ku dňu podania odvolania, teda podľa príslušných ustanovení O.s.p.

8. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, preto sa odvolací súd s odôvodnením napadnutého rozsudku stotožňuje v celom rozsahu v zmysle § 387 ods. 1 CSP.

9. K jednotlivým námietkam žalobcu a žalovaného, uvádzaným v odvolaní, odvolací súd dodáva:

Námietka žalobcu sa týkala výšky priznanej nemajetkovej ujmy v sume 5.000,- Eur a nevykonania dôkazu - oboznámením zápisnice svedkyne R. R., ktorá vypovedala v trestnom konaní na základe jej trestného oznámenia, v obsahu ktorej uvádzala a vypovedala odlišné skutočnosti ako na pojednávaní v tejto právnej veci. Podľa názoru odvolacieho súdu tieto námietky nie sú dôvodné. Súd prvej inštancie podrobne a výstižne zdôvodnil výšku priznanej nemajetkovej ujmy v sume 5.000,- Eur (str. 20, 21, 22, 23, 25), s ktorými dôvodmi sa odvolací súd plne stotožňuje a na ne poukazuje, preto ich nebude opakovať. Pokiaľ sa týka druhej námietky odvolateľa, súd prvej inštancie zdôvodnil v odôvodnení rozsudku (str. 14), prečo nevykonal dokazovanie oboznámením zápisnice svedkyne R. R. v trestnom konaní na základe jej trestného oznámenia, ktorá mala objasňovať jeho vzťah k synovi ako i ich vzťah žalobcu a svedkyne, na ktorú poukazoval žalobca, nakoľko žalobca jednak nevedel riadne označiť, o ktorú zápisnicu sa jedná, ale najmä preto, že súd prvej inštancie zistil okolnosti vzťahu medzi žalobcom a svedkyňou a žalobcom a jeho synom z výpovede svedkyne vykonanej v tomto konaní, ktorá má vyššiu dôkaznú hodnotu ako navrhovaný neurčitý listinný dôkaz. Odvolací súd sa s týmto odôvodnením plne stotožňuje.

Námietky žalovaného sa týkali odignorovania navrhnutých dôkazov súdu prvej inštancie, dôvodnosti vznesenej námietky premlčania, zavinenia trestu žalobcom, priznania nemajetkovej ujmy a jej výšky žalobcovi, paričnej lehoty a náhrady trov konania. Podľa názoru odvolacieho súdu uvedené námietky neobstoja. Odvolateľ v odvolaní vzniesol v podstatnej miere odvolacie námietky totožné s námietkami vznesenými pred súdom prvej inštancie, s ktorými sa súd prvej inštancie podrobne vypořiadal v odôvodnení napadnutého rozsudku, odvolací súd sa s týmto odôvodnením v plnom rozsahu stotožňuje

a naň poukazuje. Pokiaľ ide o nevykonanie listinných dôkazov - vyjadrením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 27.11.2013 a stanoviskom predsedu Krajského súdu v Trenčíne, v ktorých podaniach menovaní sudcovia a podpredseda krajského súdu jednoznačne navrhovali žalobcu o predbežné prerokovanie nároku zamietnuť, odvolací súd poukazuje na ust. § 120 ods. 1 veta prvá, druhá O.s.p., podľa ktorého sú účastníci povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení; súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. To znamená, že súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a ani nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov preto nie je vadou spočívajúcou účastníkovi konania odňatie možnosti konať pred súdom. Navyiac, oboznámenie uvedených navrhovaných dôkazov, by bolo podľa názoru odvolacieho súdu nadbytočné z dôvodu, že žalovaného písomné podania a prednesy boli totožné s obsahom navrhovaných dôkazov, s ktorými podaniami a prednesmi sa súd prvej inštancie podrobne zaoberal. Súd prvej inštancie správne posúdil aj dôvodnosť vznesenej námietky premlčania žalovaným. Neobstojí tvrdenie žalovaného, že žalobca sa po zmene žaloby zo dňa 16.06.2015 domáhal zaplata sice tej istej sumy, ale z iných dôvodov. Z obsahu žaloby jednoznačne vyplýva, že titulom nemajetkovej ujmy sa žalobca domáha zaplata 500.000,- Eur, a to za 398 dní odňatia slobody, to znamená, že dôvod, pre ktorý bola žalobcovi priznaná nemajetková ujma sa nemenil. K námietkam o zavinení trestu, nemajetkovej ujme a jej výške odvolací súd plne poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku (str. 20 až 27), s ktorými dôvodmi sa plne stotožňuje, a preto ich nebude opakovať. Pokiaľ sa týka paričnej lehoty, táto vyplýva z ust. § 160 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého zákonná paričná lehota je lehota 3 dní od právoplatnosti rozsudku. I keď vo výroku táto lehota nebola určená, jej dĺžka je zrejmá z citovaného zákonného ustanovenia a žalovaný v odvolaní neuviedol žiaden dôvod na jej predĺženie na dobu 2 mesiacov. Správny je aj výrok o náhrade trov konania, keď súd prvej inštancie v danej veci využil aplikáciu ust. § 150 ods. 1 O.s.p., nakoľko samotný predmet konania aj odvolací súd považuje za dôvod hodný osobitného zreteľa.

10. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

11. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 2 v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko ani jedna zo strán nemala úspech v odvolacom konaní.

12. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opraveného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).